

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT ALPOLGÁRMESTERE

Készült a 2022. október 19. napján tartandó Képviselő-testületi ülésre

Készítette: Görbe László állattartási és mezőgazdasági ügyintéző és Ádám Attila István főkertész

Tárgy: Javaslat a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló rendelet megalkotására *(első olvasat)*

Tisztelt Képviselő-testület!

Nemzeti Hitvallásunk szellemében járunk el, amikor kerületünk, a Kertváros fás szárú növényeinek védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló új rendelet megalkotására teszünk javaslatot:

Vállaljuk, hogy (...) a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

A fák és a cserjék városi, természetes környezetünk alapvető elemei, az ezeket érintő szabályozás (jelen rendelet-tervezet) elvi alapja az Alaptörvényben is rögzített:

„(1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

(2) Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt - törvényben meghatározottak szerint - helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.”

A természetes környezet megóvása alapvető emberi érdek és kötelesség, települési szinten is szükséges annak szabályozása, illetve a szabályozás folyamatos felülvizsgálata.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: környezet védelméről szóló törvény) 46. § (1) bekezdés c) pontja alapján: *„a környezetvédelmi feladatok megoldására az önkormányzat rendeletet bocsát ki.”*

A fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló szabályokat jelenleg Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 20/2017. (IX. 26.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

Új rendelet alkotását elsősorban az utóbbi években tapasztalható társadalmi-, éghajlati és gazdasági változások, továbbá a jelenleg hatályos rendelet gyakorlati alkalmazása során felmerült tapasztalatok teszik szükségessé:

A lakosság egyre nagyobb része fedezi fel újra a zöldfelületek adta szolgáltatásokat, és a mai felgyorsult életvitel természetes részévé válik a zöldfelületek gyakori használata sport- és egyéb rekreációs célra. Ezzel együtt a zöldfelületek védelme is egyre nagyobb hangsúlyt kap, növekszik az igény a minőségét illetően, valamint növekedni látszik a felelősségvállalás mértéke a fás-szárú növények iránt.

A 2022-es év sajnálatos módon, de bizonyítja, hogy a szélsőséges éghajlati körülmények, esetünkben a hosszú, forró és aszályos nyári időszak és a nagy erejű viharok miatt szükséges szakmai korrekciókat alkalmazni a fás szárú növények védelme érdekében.

Ezen korrekciókat is tartalmazza többek között az új rendelet tervezete:

A fapótlásoknál a törékeny, rövid tenyészidejű (korán vágásérett) fűz és nyár fajokat más elbírálás illeti, mint a hosszútávon fenntartható fajok egyedeit.

Kivágásuk esetén a pótlás számításánál a törzsátmérő 50%-át kell figyelembe venni, valamint fapótlási kötelezettségi eljárás keretében ezek használata tilos.

Az egyre terjedő, inváziós természetű fajok egyedei is külön elbírálásban részesülnek: kivágásuk esetén egy fa/egy fa a pótlás mértéke.

A rendelet-tervezet értelmében a nem közterületi fapótlási eljárásból származó közterületi ültetések (zöldsáv) biztonságos eredése érdekében az ültetést és a gondozást zöldterület kezelői besorolású cégekkel kell végeztetni, valamint a pótlási kötelezettség keretében a kiültetett növényanyag származását igazoló számlát be kell mutatni a hatóság felé.

A növényválasztás leegyszerűsítése érdekében a 4. számú függelékben közzé tesszük több mint 100 féle fafajtát, a kiültetésre elsősorban javasolt őshonos fajok és változataik egyedi jelzésével.

A kiültetett fák méretét a jelenlegi 6 cm törzsátmérő helyett 4 cm törzsátmérőben javasoljuk meghatározni, mivel az ilyen egyedek még könnyebben alkalmazkodnak a városi környezethez, illetve mert a nagyobb méretű növények beszerzése nehezebben biztosítható.

A fa és cserjepótlások – pénzbeli megváltás esetére meghatározott – költségét szükséges korrigálni a jelenlegi 45 000 Ft/fa és 12 000 Ft/m² cserjefelület összegekről a következők szerint: 60 000 Ft/fa és 18 000 Ft/m² cserjefelület.

Nem közterületi ingatlanon történő fakivágás esetén a tulajdonos gondoskodik az eljáró hatóság által elkészített, laminált kivitelű fakivágási engedély kivonatnak az utcafronti kerítésen való elhelyezéséről, ezzel bizonyítván a beavatkozás törvényes mivoltát.

A nem közterületi ingatlanon végzett pótlásnál cserjék alkalmazása is megengedett. Egy fa pótlását a jelenlegi rendelet szerint 4 db 40-60 cm-es konténeres cserjével lehet kiváltani. A 4 db cserje lombfelülete nem egyezik meg egy fa lombfelületével, ezért javasoljuk, hogy 16 db 60-80 cm-es konténeres, elsősorban őshonos (a felsorolás szerinti fajok) vagy más nagyobb méretű cserje fajok egyedeivel lehessen az ilyen kiváltást végezni.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 17. §-ában foglalt előzetes hatásvizsgálat összefoglalása:

A végrehajtás feltételei:

A rendelet-tervezet az Önkormányzat számára minimális többletfeladatot jelent.

A társadalmi hatások összefoglalása:

A rendelet-tervezet a kerület közigazgatási területén szabályozott keretek közé szorítja a fakivágásokat, mely maga után vonja a pótlási kötelezettséget, megőrizve a faállomány nagyságát. Az indokolatlan fakivágások megakadályozása a jövő generációt is szolgálja.

Társadalmi költségek:

A rendelet-tervezet a társadalom számára további költséget nem jelent.

Költségvetési hatások:

A rendelet-tervezet biztosítja, hogy a kivágott faegyedek pótlása az egyed kertészeti értékének figyelembe vételével történjen, így a kerület faállománya hosszabb távon is fennmaradjon.

Egészségügyi hatások:

A rendelet-tervezetben foglaltak végrehajtásának következtében a levegőminőséggel együtt a lakosság egészsége is javul.

Környezeti hatások:

A faállomány fenntartása, esetleges növelése kedvezően befolyásolja a kerület levegőminőségét és hőháztartását, emellett a városkép javulása is várható.

A környezet védelméről szóló törvény 48. § (3) bekezdése értelmében: „a települési önkormányzat, környezetvédelmi tárgyú rendeleteinek, határozatainak tervezetét a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre meg kell küldeni. A környezetvédelmi igazgatási szerv, szakmai véleményéről 30 napon belül tájékoztatja a települési önkormányzatot.”

E rendelkezésnek megfelelően a rendelet-tervezet a fent említett szervezeteknek megküldésre került.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

Határozati javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelet-tervezetet, annak megszövegezésével egyet ért.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert arra, hogy a rendelet-tervezetet az illetékes környezetvédelmi igazgatási szerv véleménye birtokában terjessze a Képviselő-testület elé.

Határidő: 2022. november 16-i képviselő-testületi ülés

Felelős: Kovács Péter polgármester

(Elfogadása minősített szótöbbséget igényel az SzMSz. 18. § (2) bek. a) pontja alapján)

Kelt: Budapest, időbélyegző szerint

Szász József
alpolgármester

Első olvasatos tárgyalásra alkalmas:

dr. Csomor Ervin
jegyző

Melléklet:

- a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló rendelet-tervezet

Tárgyalásra illetékes bizottságok:

Környezet- és Klímavédelmi Bizottság
Kerületfejlesztési és Üzemeltetési Bizottság